

HIREK

Ékezerőt legmagasabb
aron **Reich** ékezerész
vásáraolja meg.
Szeged, Kelemen-utca 11.

Magyarország népmozgalma januárban

A M. kir. Központi Statisztikai Hivatal Magyarországra 1943. évi január havi népmozgalmáról a következőket közli:

Magyarországnak a visszafoglalt Délvidékkel megnagyobbított területén az előző év megfelelő hónapjához viszonyítva a házasságkötések száma igen erősen visszaesett. Kisebb mértékű csökkenés jelentkezik az elveszületések számánál. A halálozások száma viszont emelkedést mutat. Az 1. éven aluli elhaltak száma ugyan visszaesett, de már az 1-6 éves gyermekek közül többen haltak el, mint az előző év megfelelő hónapjában. A 6 évnél idősebb elhaltak száma szintén emelkedett. A természetes szaporulat kedvezőtlenebbül alakult, mint egy évvel korábban.

Az 1943. évi január havi népmozgalmi főeredményeket az előző év megfelelő adataival veti össze az alábbi táblázat:

Magyarország mai területe (Dél- vidékkel együtt)		
	1942	1943
január		
Házasságkötés	13.417	7.351
U-ez ezer lélekre	10,7	5,8
Elveszületés	26.225	24.814
U-ez ezer lélekre	21,0	19,7
1 éven aluli elhalt	3.000	2.836
U-ez száz elveszületésre	11,4	11,4
1-6 éves elhalt	788	876
6 évesnél idősebb elhalt	15.702	16.803
Elhalt összesen	19.490	20.515
U-ez ezer lélekre	15,6	16,3
Természetes szaporodás	6.735	4.299
U-ez ezer lélekre	5,4	3,4

A gyakoribb halálokok közül a gümőkór, vörheny, influenza, ronszoló toroklob, hasi hagymáz, vérhas, agyvérzés-agyguta, szívbaj, tüdőlob, hörgőhurut, rák és rosszindulatú daganat, valamint a bélhurut több áldozatot szedett, mint az előző évben. Ezzel szemben a kanyaróban, számarhurutban és gyermekági betegségben kevesebben haltak el, mint egy évvel korábban.

Magyarország mai területe (Dél- vidékkel együtt)		
	1942	1943
január		
Gümőkór	1949	1960
Kanyaró	34	16
Vörheny	11	29
Influenza	52	136
Számarhurut	59	54
Ronszoló toroklob	38	63
Hasi hagymáz	39	65
Vérhas	11	16
Agyvérzés-agyguta	1027	1058
A szív betegségei	1917	2088
Tüdőlob	2043	2433
Hörgőhurut	90	100
Rák és rosszindulatú daganat	1185	1212
Gyermekeági betegség	78	52
Bélhurut	314	358

Ezer lélekre az országnak a visszafoglalt Délvidékkel megnagyobbított területén 1,55 (1942 január 1,56) gümőkóros halálozás esett.

Istentisztelet

a zsinagógában péntek és vasárnap este fél 6 órakor. Irásmagyarázat szombat délelőtt fél 11-kor. Köznapiok 29-étől, békítől kezdve reggel 7 és este 7 órakor.

Szegedi utmutató

A Somogyi-könyvtárban és az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

A városi múzeum egész évben nyitva.

Szolgálatos gyógyszerárak: Borbély József Tisza Lajos-körút 20, Moldován Lajos Újszeged, Vedres-utca 1, Selmeczi Béla Somogytelep IX. u. 489, Nagy Gy. örök. k. Hangay Levente dr. Boldogasszony-sugárút 31, Zakar S. örök. k. Máthé Valéria-tér 1.

Városi Színház: délután: Szivárványhíd, este: Két ur szolgája.

Mozik műsora: Belvárosi Mozi: Uszó város, Korzó Mozi: Házasságval kezdődik, Széchenyi Mozi: Pista tekintetes ur.

—OOO—

ELSŐTETTES KEZDETE ESTI 8-KOR. VÉGE REGGEL 5 ÓRAKOR

—OOO—

— Ülést tartott a nyugdíjbizottság. A törvényhatósági bizottság nyugdíjbizottsága péntek délelőtti ülést tartott a városházán. A bizottság folyamatosan levő nyugdíjazási ügyekről tárgyalt.

— A vidéki napilapok egyesülésének összejövétele. Budapestről jelentik: A vidéki napilapok egyesülése a Magyar Sajtó Házában összejövetelt tartott, amelyet egytálételes vacsora követett. Az összejövetelen megjelentek a hivatalos sajtószervek és a magyar sajtóközélet képviselői is. Lékay-Lingauer Albin elnök üdvözölte a vendégeket, akiknek részéről vitéz Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, Dulin Elek miniszteri tanácsos, vitéz Csikos Jenő alezredes és Marosovszky Ivor köszöntötték a vidéki sajtót. (MTI)

— Eltemették Viktor István ítélőtáblai bírót. A város községeinek általános részvéte kísérté sirjába dr. Viktor István ítélőtáblai bírót, aki rövid betegeskedés után március 24-én, szerdán délután váratlanul elhunyt. A temetésen a gyászoló család nagyszámú tisztelőinek részvevői sorában a királyi ítélőtábla, a főügyészség, a törvényszék, ügyészség és járásbírósg teljes bírói kara megjelent. A karársak nevében a gyászbeszédet dr. Viskovits József táblai bíró mondotta, aki megható szavakban vett búcsút közszerepében állott bírótársuktól.

— Megjelent a zöldhiteletrendelet. Budapestről jelentik: A Budapesti Közlöny március 27-i száma közli az 1943. évi mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges ügynevezett »zöldhitelet« elmozdításáról szóló kormányrendeletet. A rendelet lényegileg azonos az elmúlt évi zöldhitelet rendelettel. (MTI)

— Vedres József főegyházi apátplébános előadása a Növédőben. A Szegedi Katolikus Növédő Egyesület nagybőjti előadásának sorában a következő előadást március 31-én délután 6 órakor Vedres Béla kiskunföldi egyházi apátplébános tartja az egyesület székházának nagytermében. Az előadás az Actio Catholica ezidei célkitűzésének tárgyköréből Családvédelem — nemzetvédelem veszi tárgyát. »Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza« címen. Az előadásra az egyesület tagjait és a katolikus nőtársadalmat szívesen várja az egyesület elnöksége.

— Az épületek bontási anyagának ára. Budapestről jelentik: A közellátási miniszter szabályozta az épületek bontásából kikerülő különféle téglát, tetőfedő, parketta, fa, stb. eladási árát. (MTI)

— Janik-vendéglőben ma flekken és vargabéles

— Segédpüspöki kinevezés. Rómából jelentik: XII. Pius pápa Nécsey Ede nyitrai püspöki vikáriust a velenciai címzetes püspökké és a nyitrai püspök mellé segédpüspökké kinevezte.

— Előjárósági ülés az ipartestületben. Az ipartestület előjárósága március 29-én délután 6 órakor az ipartestületi székház emeleti üléstermében rendes ülést tart. A tárgysorozaton folyó ügyek szerepelnek.

— A szegedi textil-, uri és női divat-, kötött- és rövidáru kereskedők nagy többsége alkalmazottait szociális hétvégi pihenőjének kiterjesztése érdekében elhatározta, hogy március 27-től szeptember 1-ig üzleteiket szombaton csak délután 2 óráig tartják nyitva.

— Mátyás király és II. Rákóczi Ferenc születési évfordulója. Budapestről jelentik a Magyar Országos Tudósító: Március 27-én nevezetes évfordulót ünnepelnek. Ekkor született ugyanis Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet második fia, aki keresztnevében Mátyás nevet kapott. Ugyancsak március 27-én, 1676-ban született a zempléni megyei Borsibán, I. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona fia, II. Rákóczi Ferenc, a magyar szabadság lángelkű harcosa.

— Jól sikerült a kereskedelmi alkalmazottak notadélutánja. Szépszámu közönség tapsolta végig csütörtökön a kereskedelmi alkalmazottak rendezésében a Tiszában megtartott notadélután, melyen a sebesült honvédek is résztvettek. Szeged legismertebb magyar notáénekesei: M. Junker Klára, Márki Julia, Bittó János, Bárány Pál, Gyimóthi László, továbbá S. Kertész Mária két művésznővendéke, Fecser József, a szegedi Városi Színház tagja és Veres Anna szórakoztatták a közönséget. Sikert aratott Thurzó Margit színpadcsalával, B. Bánki Julia és Veres Tibor szavalataikkal, valamint a Berczelly énekegyüttes. Az 5 éves Hont Erika szünni nem akaró tapok közt játszott két slágert tangóharmónikán, Czákó Kálmán versekkel szerepelt. A magyar notáénekeseket Gábor Pista és zenekara kísérte. A műsor-számokat Kalmár Márton ügyesen konferálta. Az est sikere Zombori János és Kamasz László rendezése dícséri.

— Menyasszonyok Iskolája. A Menyasszonyok Iskolája című előadássorozatot legközelebbi előadását Sik Sándor egyetemi tanár tartja »A jó házasság előfeltételei« címmel a rendező Szegedi Katolikus Növédő Egyesület székházában március 29-én este 8 órakor. Az előadáson a felnőtt katolikus leányifjúságot és az érdeklődő hölgyeket minél nagyobb számban szívesen várja az elnökség.

— Heiner Lajos temetése. Örösi részvét mellett temették el péntek délután a váratlanul elhunyt dr. Heiner Lajos egyetemi magántanárt, a város orvosársadalmának egyik legnagyobb tiszteletben álló kiváló egyéniségét. A gyászszertartás a honvédkórház halottas házában Benkóczy Dániel evangélikus esperes vezette. A temetésen teljes számmal megjelent a kórház honvédorvosi kara, képviseltette magát az egyetem, az orvoskamara és igen nagy számmal jelentek meg a város orvostársadalmának tagjai s az elhunyt barátai és tisztelői. A gyászszertartás és Benkóczy esperes búcsúszavai után vitéz dr. Meskó Zoltán az orvoskamara, dr. Rávnay Tamás az egyetem orvosi kara, dr. Göllner Lajos pedig a barátok köre nevében mondott utolsó istenhozzádot Heiner Lajosnak. A kórházból a honvédeknek és katonai diszszakaszkíséretében vitték ki az elhunytat a temetőbe, ahol egyháza utolsó szertartása után elhelyezték örök nyugóhelyén.

— Halálozás. Kopa sz László be-tűsződő tanuló, az Ablaka-nyomda alkalmazottja, csütörtökön agyhártyagyulladásban 18 éves korában elhunyt. Szomorú elmúlását családja, rokonsága és szakértársai gyászolják. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a felsővárosi gyevi temető halottasházából.

— Egyévi börtönre ítélték a család kifizetőit. Tóth Sándor 33 éves szegedi kifizető a Gáz- és Villamossági Részvénytársaságnál volt alkalmazásban, ahol megbízásból különböző bevásárlásokat végzett. A bevásárlások után 5 százalékos jutalékot kapott. Ez azonban nem volt elég Tóthnak, mert mint kiderült a Bruckner cégnél 8-10 esetben saját használatára vásárolt furót, mérleget, benzínlámpát és más egyéb apróságokat a részvénytársaság számlájára. Tóth Sándor feljelentés következtében pénteken a törvényszék elé került. Vitéz dr. Hárs László törvényszéki egyesbíró, megállapítva bűnösségét, család büntette miatt 1 évi börtönre ítélte Tóth Sándort. A súlyos büntetést azért kapta, mert már büntetve volt. Tóth az ítéletben megnyugodott, így az jogerőre emelkedett.

— Felmentették a lopással vádolt román atyafiakat. Megírtuk, hogy Croitoru Aurél 26 éves oradnai földműves panaszt tett a rendőrségen, hogy március 13-án éjszaka Szegeden keresztútutastában ismeretlen tettesek elloptak a borszákjában tartott 972 pengőjét. Panaszában előadta, hogy a csatlakozó vonatra várva a pályaudvari váróeremben összeismerkedett két román atyafival, akiknek invitálására azután mulatni mentek a városba. Kocsmaról kocsmarra jártak, a végén Croitoru olyan ittas állapotba került, hogy csak a rendőrbeszéskére tért magához másnap reggel az utcakövezeten. A pórljárt földműves a feljelentés megtétele után elutazott Szegedről Békéscsabára, ahol a véletlen különös közrejátszása folytán összetalálkozott előző éjszakai ivócimboráival, akiket a pénz ellopásával gyanúsított. Bevitette őket a rendőrről a kapitányságra, ahonnan átkísítették a szegedi kapitánysághoz. Minthogy Croitoru Szegeden kijózanodásáig ennek a két embernek a társaságában töltötte, a rendőrség alaposnak látta a feljelentés ellenük emelt lopási gyanúját. A törvényszék azonban más véleményen volt, mert a pénteken megtartott tárgyaláson vitéz dr. Hárs László egyesbíró a két letartóztatottat: Turku Pált és Sajkó Istvánt a vád és következményei alól felmentette, minthogy a gyanun kívül semmiféle terhelő adat nem igazolta bűnösségüket.

— Elköltötte a rábizott árak árát. Vörös József 49 éves büntetett előéletű szegedi zsidóbarus család büntette miatt került pénteken vitéz dr. Hárs László törvényszéki egyesbíró elé. Vörös március 19-én Terbe Kálmánról szül. Füssy Margit megbízásából eladott 1 vasmosdót, 2 diványpárnát, fűszeres szekrényt és 2 darab impregnált vásznat 15 pengőért. A vételárát azonban nem adta át Terbenének, hanem magánál tartotta és elköltötte. Vitéz dr. Hárs László bűnösségét megállapítva, jogerősen 1 hónapi fogházra és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

— Egyhónapi fogházat kapott a kubikos, aki meglopja cserbenhagyott menyasszonyát. Bus András 28 éves kubikos-napszámos, aki az újvidéki rendőrségen önként jelentkezett és elmondotta, hogy Szeged-Alsótanyán kifizetőtá menyasszonya szüleinek lakását. Pénteken került lopás vétségével vádolva vitéz Hárs László törvényszéki egyesbíró elé. A bíró a töredelmes beismeréssel bizonyítottának vette a vádat, de ezt egyben enyhítő körülménynek betudta, jogerősen 1 hónapi fogházra ítélte Bus Andrást.

— Egyhónapi fogházat kapott a garázdálkodó korcsokos. Menzel Sándor 22 éves 7-es számú szegedi berkocsis a múlt év december 24-én éjjel ittas állapotban a Budapest-szálló ajtajának üvegablakát berugta. Tetete után felült kocsjára és el akart hajtani. A zajra azonban figyelmes lett a rendőrség és megállította a kocsi. Menzel a figyelmeztetésre nem akart megállni, sőt végigvágott ostarával a rendőrt. Ügyét pénteken tárgyalta vitéz dr. Hárs László törvényszéki egyesbíró és Menzelt közcsendháborítás és idegen vagyon rongálás vétsége címén jogerősen 1 hónapi fogházra ítélte.